

Årsrapport for 2021 Ungdomsrådet UNN

Innhold

	Side
1 Forord	3
2 Organisering og administrasjon	4
3 Mandat - et utdrag	5
4 Sammensetning av ungdomsrådet	6
5 Ungdomsrådets arbeid i 2021	6
6 Økonomi 2021	11
7 Hilsen fra leder av ungdomsråd UNN	11
8 Avslutning og planer for 2022	13

Vedlegg

Mandat for Ungdomsrådet ved UNN

1 Forord

«Årets arbeid i UR har gitt meg muligheten til å gi innspill til endringer jeg har savnet i tjenester jeg selv har benyttet.»

Medlem av UR UNN

Aktiviteten i ungdomsrådet i 2021 har vært høy, og saker har strømmet inn til ungdomsrådet som aldri før, til tross for at året var preget av pandemi. Noen saker er kortvarige, andre går over år.

Møtene har stort sett vært gjennomført som planlagt, med både fysisk oppmøte og via video. Begge deler fungerer bra, selv om fysiske møter gir en dimensjon ungdommene ofte savner ved nettmøter – småpratene, spise sammen osv.

Årets høydepunkt ble nettopp et møte hvor det sosiale sto i sentrum. De tre Ungdomsrådene i Helse Nord gjennomførte i oktober en fysisk helgesamling i Hammerfest med stor suksess. Vi takker for det gode samarbeidet med de andre ungdomsrådene fra Finnmark og Nordland, koordinatorene hos alle, og bidragsyterne som denne gang var sykehusdirektørene i alle Helse-Nords helseforetak samt administrerende direktør i Helse-Nord.

I 2022 skal vi konstituere nytt råd for perioden 2022-2024 – spennende!

Nestleder Johanne Kristine Mortensen og leder Mathias Halvorsen

2 Organisering og administrasjon

Ungdomsrådet UNN (UR UNN) er et foretaksovergrepene organ for ungdoms brukermedvirkning i spesialisthelsetjenesten – et råd for hele UNN. Organisatorisk er Ungdomsrådet plassert under direktøren, og likestilt med Brukerutvalget (BU) i UNN. Ungdomsrådets arbeid og prioriteringer styres av medlemmene, med koordinatorene som tilrettelegger for rådets arbeid. Referat fra rådets møter legges på internett og lagres i sykehusets saksarkiv.

Se ungdomsrådet på internett: <https://unn.no/om-oss/ungdomsradet#kontaktpersoner-for-ungdomsr%C3%A5det>

Rådet har administrativ forankring i Barne- og ungdomsklinikken (BUK) i klinikkjefens stab. Budsjett og driftsansvar ligger til klinikkjef i BUK, og klinikkrådgiver Elisabeth Mia Warvik har sekretærfunksjon for rådet. Støttefunksjoner til koordinering er hentet fra klinikkrådgiver samt Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling (BUPA/RSS) ved rådgiver Mariann Sundström og Barne- og ungdomsavdelingen (BUA) ved seksjonsleder Marit Nordmo. Av hensyn til kontinuitet og fleksibilitet har vi svært god erfaring med at rådet driftes av en gruppe fagpersoner i samarbeid og fra ulike fagområder.

2.1. Kontaktinfo koordinatorene og sekretær:

Koordinator Mariann H Sundström, e-post: Mariann.sundstrom@unn.no, telefon 77755753/41326354

Koordinator/Sekretær: Elisabeth Mia Warvik, E-post: Elisabeth.lorentsen.Warvik@unn.no, telefon 77626336/95758579

Koordinator Marit Nordmo, e-post: marit.nordmo@unn.no, telefon: 77669513

2.2 Oppgaver for koordinator/sekretær for ungdomsrådet – ofte i samarbeid med leder og nestleder for rådet

1. Bistå leder/nestleder og andre medlemmer av rådet vedrørende rådets oppgaver. Planlegge og avholde faste møter i arbeidsutvalget (AU) med nevnte representanter i forkant av rådets møter.
2. Være kontaktperson for interne og eksterne henvendelser. Herunder svare på henvendelser og bidra til god flyt og etterrettelighet i samhandlingen med samarbeidspartene, lokalt og nasjonalt.
3. Gjennomføre opplæring og innføring i aktuelle faglige temaer knyttet til ungdomsrådets oppgaver, saker, og drift. Herunder et særlig ansvar for innføring i fagområdet brukermedvirkning i sykehus.
4. Års- og møteplanlegging, møteinnkallinger, saksforberedelser og referater.

5. Kontinuerlig utvikling av strategier, planer og strukturer for bedring av ungdomsrådets drift og funksjon internt, i UNN-systemet og i forholdet til Helse-Nord.
6. Ansvar for rekrutteringsprosess hver 2.år og ved behov utenom.
7. Planlegging og gjennomføring av helgesamlinger.
8. Tilpasse metodikk rundt saker for aldergruppen.
9. Rapportere ungdomsrådets virksomhet.
10. Bistå ungdomsrådets medlemmer ved ulike kommunikasjons- og representasjonsoppgaver.
11. Holde seg orientert innen fagområdet ungdomshelse/ungdomsmedisin. Formidle faglig utvikling til ungdomsrådet.
12. Lage utkast til årsrapport.
13. Tilrettelegge, opprettholde og gjennomføre ungdomsrådets kontakt utad, herunder samarbeidet med helse-Nord, de øvrige ungdomsrådene i Helse-Nord, og ungdomsrådernes samarbeid på landsbasis.

3 Mandat – et utdrag

Ungdomsrådet representerer brukergruppen ungdom i alderen 12-25 år i UNN. Det skal være et rådgivende organ for UNN og en høringsinstans for sykehusets arbeid med å utvikle og opprettholde gode helsetjenester for ungdom. Ungdomsrådet skal også være et rådgivende organ for Brukerutvalget ved UNN.

Ungdomsrådet skal arbeide for å:

- Fremme brukerperspektivet for ungdom i sykehuset, med spesielt fokus på ungdom med langvarige helseplager og de utfordringer denne gruppen har overfor helsepersonell, sykehusledelse og helsemyndigheter.
- Gi konkrete råd til forbedring av tjenester for ungdom på UNN.
- Dele sin erfaring som brukere til nytte for annen ungdom.
- Kommunisere med alle klinikker i sykehuset som behandler ungdom.
- Fremme kontakt med brukerorganisasjoner.
- Fremme generelle problemstillinger for ungdom i sykehus

Ungdomsrådet skal være bredt sammensatt. Det skal gjenspeile den demografiske sammensetningen i opptaksområdet, bredden i de aktuelle pasientgrupper og mangfoldet i diagnoser og erfaring med sykehuset.

Se for øvrig vedlagt fullstendig mandat.

4 Sammensetning av Ungdomsrådet

Rådet har 11 plasser. Vi skiller ikke mellom medlem og varamedlem.

Mathias Halvorsen	(leder), Tromsø
Iben Einan	(nestleder perm fra juni) Balsfjord
Johanne Kristine Mortensen	(nestleder fra juli) Tromsø
Regine Elvevold	Tromsø
Surajja Zeynalli	Tromsø
Kamilla Mari Sørensen	Tromsø
Kamilla Hammari Olsen	Alta
Magnhild Hjelme	Harstad
Elise Marie Nilssen-Broderstad	Evenskjer
Marius Sundstrøm	Tromsø
Mia Berggren Nordahl	Tromsø
Helena Andersen	Tromsø

5 Ungdomsrådets arbeid i 2021

Møter og helgesamling

Ungdomsrådet har avholdt 6 møter i 2021, noen fysiske og noen digitalt. Fordelene med fysiske samlinger er mange. Blant annet så kan man jobbe i grupper og diskutere på en annen måte. I 2021 fikk vi derfor til noen fysiske møter hvor avstandskrav og smittevern var hensyntatt. Digitale møter har vi også etter hvert gode erfaringer med, selv om de blir annerledes. Sakene ble tilpasset og møtene noe kortere. På møtene i ungdomsrådet er det i 2021 behandlet rundt 40 saker.

I tillegg hadde de tre ungdomsrådene i Helse Nord helgesamling i Hammerfest i oktober. Programmet var innholdsrikt. Her nevnes virtuell presentasjon av nye sykehus i Hammerfest og Narvik, individuell jobbstøtte til ungdom, hva bør du som ungdomsrepresentant tenke gjennom før du deler dine erfaringer, brukermedvirkning i praksis, møte med sykehusdirektørene fra Finnmark, UNN og NLSH – med tema: Dette er viktig for ungdomsrådene i Helse Nord. I tillegg var det tid til sosialt, bytur og god mat sammen. Det ble en flott tur med en glad og fornøyd gjeng ungdommer som inspirerte hverandre til videre arbeid med ungdomshelse.

Bilde over er av UR UNN under samlingen i Hammerfest oktober.

Helgesamling i Hammerfest for ungdomsrådene i Helse Nord oktober 2021

Et utvalg av saker fra året 2021 UR UNN

«Jeg har kunnet drøftet og diskutert temaer innen ungdomshelse med andre engasjerte ungdommer»

Medlem av UR UNN

- Mandatet for arbeidet i UR UNN ble revidert i starten av året. Viktig med en oppdatering.
- Brukermedvirkning på tjenestenivå i samarbeid med Forbedringsenheten på UNN
- Nye UNN Narvik, nytt sykehusbygg
- Nye psykiatribygg i Tromsø
- Helsefellesskapet Troms og Ofoten ble etablert, og ungdomsrådet har fast plass med stemmerett i Strategisk samarbeidsutvalg, Faglig samarbeidsutvalg for barn og unge, og Faglig samarbeidsutvalg for psykiatri og rus.
- Planlegging og gjennomføring av samling for ungdomsrådene i Helse Nord
- Dialogmøte med styret
- Dialogmøte med Pasient- og brukerombudet
- Arbeid med Rekruttering og etablering av brukerbank
- Honorering av brukerrepresentanter
- Ny strategi for UNN
- Logo for UR UNN
- Diagnoseuavhengige ungdomskurs
- Involvering i en rekke prosjekter innen digitalisering av helsetjenester og bruk av videokonferanse i behandling. Verdens helseorganisasjon produserte en video om tematikken med ungdomsrådets nestleder Johanne-Kristine Mortensen. Videoen ble vist på en stor konferanse i Moskva i desember 2021.
- Gode overganger fra barne- til voksenorienterte helsetjenester. Ungdomsrådet har mottatt forslag til rutiner fra Barne- og ungdomsavdelingen og har gitt svar på høringen. I Docmap dokumentnummer: RL 9091 finnes retningslinjene som er utarbeidet som et grunnlag for overgangsrutiner.
- Oppdragsdokument fra Helse Nord til helseforetakene for 2022. Ungdomsrådet ble invitert til å komme med innspill sammen med de øvrige ungdomsrådene i Helse-Nord.

Listen er ikke uttømmende.

Foredragsvirksomhet, utvalg, møter ol 2021

- Pasientsikkerhetskonferansen i Helse Nord, februar i Tromsø
- Artikkel i Troms folkeblad i mars om ungdomsrådet og fokus på rekruttering. Leder Mathias Halvorsen ble intervjuet
- Partnerskapsmøte i forbindelse med etablering av Helsefelleskapet i april
- Rutiner for gode overganger i Barne- og ungdomsavdelingen. Leder Mathias Halvorsen deltok på et møte i april for å belyse tema
- Onsdagsmøte på UNN er et møte hvor hele sykehuset inviteres. Tema i høst var gode overganger og det ble spilt inn en flott film hvor medlem Johanne Kristine Mortensen bidro
- Samarbeidsmøte med Regional brukerutvalg Helse Nord i november. Medlemmene Regine Elvevold og Kamilla Hammari Olsen deltok i Bodø.

Listen er ikke uttømmende.

Bildet over er fra møte med Regionalt brukerutvalg i Bodø i november. Fra venstre Kamilla Hammari Olsen UR UNN, Marie Dahlskjær UR NLSH og Regine Elvevold UR UNN

UR UNN er representert i flere prosjekter, fagdager og lignende:

- «Engasjert», forbedringsverktøy for brukermedvirkning. Deltager er Kamilla Hammari Olsen og Mariann H Sundstrøm.
- Verdensdagen for Psykisk helse Tromsø.
- CAPA (Choice and partnership approach) i Ungdomspsykiatrisk seksjon (UPS) UNN. Forløpsprosjekt. Deltager fra UR er medlem Kamilla M Sørensen.
- ADHD og Omega 3. Forskningsprosjekt BUP UNN.
- Involvert. Prosjekt ved Regionalt kunnskapssenter for barn og unges psykiske helse, UiT/ Helsedirektoratet. Etablering av nasjonalt nettsted for brukermedvirkning, samt forskningsprosjekt. Deltager fra UR UNN er medlem Kamilla M Sørensen og koordinator Mariann H Sundstrøm.
- Nye Narvik sykehus. Presentert ved Lars Rye, prosjektleder UNN. Framover er hele rådet involvert men med nytt medlem Elise Broderstad Nilsen kom inn sent på høsten som kontaktperson.
- Frivillighet i UNN. Ressursgruppe. Deltagelse fra UR ved koordinator Elisabeth M Warvik.

Listen er ikke uttømmende.

6 Økonomi 2021

Art	Art (T)	Beløp
5099	Periodisering lønn	-497,5
5390	Andre avg.pl godtgjørelser	50500
5400	Arbeidsgiveravgift	4187,01
5600	Kurs, seminarer, kongresser og lignende	2500
5900	Gaver til ansatte	305
6860	Servering v/møter	26033,44
7149	Reisekostnader utenom reiseregnsyst.	60180,28
7797	Andre kostnader	2000
		145208,23

Under pandemien bruker ungdomsrådet mindre penger på møter og reiser.

7 Hilsen fra leder av Ungdomsrådet UNN

Året som har gått ble nok kanskje ikke helt slik vi alle hadde sett for oss. En berg- og dalbane av hjemmeskole, avstandskrav, stengte utesteder, en etterlengtet gjenåpning inn mot sommeren, smittebølger og en ny virusvariant bidro til at også det andre året med koronapandemi ble krevende for de fleste av oss. Også i 2021 har virusets herjinger utvilsomt satt et visst preg på arbeidet til oss i ungdomsrådet på UNN.

Likevel har rådet jobbet utrettelig med sine satsningsområder og bidratt med solide innspill i de enkelte sakene hvor vår kompetanse har vært etterspurt. De siste årenes sterke innsats for å øke ungdomsrådets synlighet overfor både interne og eksterne aktører har utvilsomt betalt seg, og dette har vi dratt nytte av gjennom hele året. Ikke bare har saksmengden økt, men man får også inntrykk av at tyngden av våre tilbakemeldinger har blitt større. Vi har blitt tatt med og lyttet til på arenaer hvor store beslutninger blir tatt. Dermed sikrer vi at unge pasienter blir hørt, og at deres meninger har reell påvirkningskraft. Dette er store skritt, helt i tråd med vår visjon.

Blant mange spennende prosjekter og saker vi har jobbet med, kan nevnes innspill til nye bygg både for rus og psykiatri ved UNN Tromsø og sykehusbygget ved nye UNN Narvik, større fokus på digitalisering av helsetjenester (særlig om økt bruk av videokonsultasjoner) og gode strategier for økt brukermedvirkning. Rådet har også vært representert på en rekke viktige møter. Her kan nevnes dialogmøte med sykehusets styre og brukerutvalg, møter med regionalt brukerutvalg samt direktør i Helse Nord RHF, i tillegg til møter i en rekke ulike prosjektgrupper. Vi er også veldig glade for å ha fått tildelt en plass i det regionale helsefellesskapet, som er et samarbeids- og beslutningsorgan mellom UNN og kommunene i Troms og Ofoten.

Vi har også fått til flere fysiske rådsmøter i året som har gått, hvor vi ved hjelp av større lokaler har kunnet kombinere god avstand med hektisk møtevirksomhet og hyggelig sosialt samvær. I oktober fikk vi heldigvis også gjennomført felles samling med ungdomsrådene i Nordlandssykehuset og Finnmarkssykehuset. Dette var en kjempes fin helgetur til Hammerfest

hvor vi både diskuterte felles problemstillinger og fikk muligheten til å bli bedre kjent med hverandre på tvers av vår langstrakte landsdel.

I løpet av sommeren og høsten har vi også fått inn noen nye medlemmer i rådet, alle med verdifulle erfaringer og sterke stemmer. Ekstra nyttig er det at vi nå igjen har en representant med samisk bakgrunn, siden vi lenge har manglet samiske perspektiver på arbeidet vårt. I 2022 går vi inn i et valgår (dette ble utsatt et år pga. pandemien), og som leder håper jeg at både våre relativt nye og flere av våre mer erfarne medlemmer velger å fortsette sitt engasjement for det fantastiske ungdomsrådet i UNN.

Med ønske om et godt (og etter hvert kanskje også koronafritt) nytt år til alle!

Tromsø, 04.01.2022

Mathias Halvorsen

Mathias Halvorsen

Leder, Ungdomsrådet UNN

8 Avslutning og planer for 2022

Av årsmelding for 2021 kan vi oppsummere to hovedmomenter – det har vært høy aktivitet i rådet med møter og mange saker, og det nesten umulige ble mulig med tanke på fysisk samling av rådene i Hammerfest. God planlegging og godt gjennomført.

I 2022 satser vi for fullt med møter, videreføring og inntak av saker, og ikke minst å ta inn nye medlemmer. Rekruttering av nytt råd ble utsatt fra 2021 til 2022. På slutten av året har vi derfor startet prosessen, hvor vi blant annet går bredt ut til brukerorganisasjoner for å rekruttere nye medlemmer.

Høsten 2021 var vi heldige og fikk med flere nye pga frafall i rådet. Vi ser med glede fram til 2022, med en mix av veteraner, nye i 2021 og helt nye medlemmer fra 2022.

«I 2021 valgte jeg å bli med i UR UNN fordi jeg ville prøve noe nytt, som jeg vet kan være positivt for både meg og andre ungdommer rundt meg»

Nytt medlem av UR UNN

Fra møte på The Edge høsten 2021

Vedlegg

Mandat for Ungdomsrådet ved UNN

Grunnlag

Ungdomsrådets oppgaver bygger på prinsippet om at det er pasientens behov som skal være førende for struktur og innhold i tjenestene, og at brukermedvirkning skal brukes som en kunnskapskilde til forbedring av praksis. Ungdoms brukererfaringer og forslag til tiltak skal systematisk brukes for å forbedre sykehusets tilbud til ungdom.

Overordnede føringer

- Barnekonvensjonens artikkel 12 sier at ungdom har rett til å si sin mening og bli hørt. Barnekomiteen i Genève har videre slått ettertrykkelig fast at det er voksne som har ansvar for å legge til rette for at de blir hørt.
- Nasjonal helse- og sykehusplan: I nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 nevnes flere aktuelle momenter blant annet at ungdomsrådene skal ha reell innflytelse. Barn og unge og brukere med alvorlige og sammensatte behov skal vies særlig oppmerksomhet (s9)
- Brukermedvirkning i helseforetak - Lov om helseforetak § 35, og retningslinjer for brukermedvirkning på systemnivå.
- Visjon for brukermedvirkning i Helse Nord: *Brukere har rett til å medvirke, samtidig som brukermedvirkning har en egenverdi, en terapeutisk verdi og er et virkemiddel for å forbedre og kvalitetssikre tjenestene.*
- Definisjon på brukermedvirkning: "De som berøres av en beslutning, eller er brukere av tjenester, får innflytelse på beslutningsprosesser og utforming av tjenestetilbud" (Stortingsmelding nr. 34-1996-97).

Formål

Ungdomsrådet representerer brukergruppen ungdom i alderen 12-25 år i UNN. Det skal være et rådgivende organ for UNN og en høringsinstans for sykehusets arbeid med å utvikle og opprettholde gode helsetjenester for ungdom. Ungdomsrådet skal også være et rådgivende organ for Brukerutvalget ved UNN.

Ungdomsrådet skal arbeide for å:

- Fremme brukerperspektivet for ungdom i sykehuset, med spesielt fokus på ungdom med langvarige helseplager og de utfordringer denne gruppen har overfor helsepersonell, sykehusledelse og helsemyndigheter.
- Gi konkrete råd til forbedring av tjenester for ungdom på UNN.
- Dele sin erfaring som brukere til nytte for annen ungdom.
- Kommunisere med alle klinikker i sykehuset som behandler ungdom.
- Fremme kontakt med brukerorganisasjoner.
- Fremme generelle problemstillinger for ungdom i sykehus

Organisering og administrasjon

Ungdomsrådet arbeider for ungdoms brukermedvirkning i UNN. Ungdomsrådet er et selvstendig utvalg sidestilt med Brukerutvalget på UNN. Ungdomsrådet jobber selvstendig med utvalg av saker og uttalelser i saker. Det skal være samarbeid mellom UR og BU. Lederne for rådene kan stille som observatører i det andre utvalget.

Ungdomsrådet skal i det daglige ha administrativ forankring i BUK gjennom koordinatorene som representerer henholdsvis somatisk og psykisk helsevern. Det skal etableres et arbeidsutvalg som består av koordinatorene, samt leder og nestleder i ungdomsrådet.

For at ungdomsrådet skal kunne bidra med reell brukermedvirkning, foreligger det særlige behov for tilrettelegging av metode og arbeidsform.

Koordinatorer har en særskilt rolle i tilretteleggingen og deres oppgaver er:

- Være ambassadører for ungdomsrådet og ivareta et formidlingsansvar for Ungdomsrådets virke og arbeid.
- Være prosessledere og sørge for egnet metodikk tilpasset aldersgruppen.
- Bistå ungdomsrådets leder/nestleder i deres funksjoner.
- Bidra til effektiv linje for saksbehandling.
- Sørge for møteplan, møteinnkalling samt skrive referat fra rådets arbeidsutvalg og øvrige møter.
- Være et bindeledd mellom ungdomsrådet, brukerutvalget og øvrig ledelse i BUK og på UNN.
- Administrere møte- og reisegodtgjørelser for ungdomsrådets representanter.
- Sende ut referat fra møter til Brukerutvalget på UNN, administrasjonssjef, utvidet lederteam i BUK, de andre ungdomsrådene i regionen og Regionalt brukerutvalg.
- Drive rekrutteringsprosessen i forbindelse med valg av nytt råd og ved behov for nye medlemmer underveis i perioden.

Arbeidsutvalg

- Samarbeide om utarbeidelse av møteplan, sakliste og forberedelse av saker.
- Samarbeide om arrangementer og større saker/prosesser hvor det er behov for en bredere saksforberedelse eller utredning.
- Koordinatorer foreslår prioritering av saker og kommer med anbefalinger i saker hvor det er nødvendig.

Sammensetning

Ungdomsrådet skal være bredt sammensatt. Det skal gjenspeile den demografiske sammensetningen i opptaksområdet, bredden i de aktuelle pasientgrupper og mangfoldet i diagnoser og erfaring med sykehuset.

Rådet skal bestå av 11 medlemmer mellom 12-25 år, fordelt etter alder, kjønn, etnisk bakgrunn og bosted, som avspeiler helseforetakets nedslagsfelt. Ungdomsrådet skal ha minst en representant med samisk bakgrunn. Det er ønskelig at minst en representant i ungdomsrådet har erfaring som pårørende.

Ungdomsrådet skal ha minst 2 representanter fra hvert av områdene somatisk, habilitering og psykisk helsevern. Det er et krav at ungdommene skal ha personlige erfaringer som pasient/pårørende i sykehus. Ungdommene må være villige til å dele sine erfaringer, og ha et ønske om å bidra til bedre helsetjenester for ungdom.

Rekruttering og konstituering

Utlysning etter nye rådsmedlemmer formidles allment, i BUK og ved henvendelse til brukerorganisasjoner. Brukerorganisasjonene foreslår aktuelle kandidater blant sine medlemmer. Ungdommer som ønsker å være med i rådet kan selv ta kontakt med UNN.

Ved valg av nytt råd foreslås følgende arbeidsfordeling: utlysning, behandling av søknader, intervjuer og innstilling gjøres av koordinatorene i samarbeid med klinikkisjef BUK og evt administrasjonssjef. I innstillingen foreslås også leder og nestleder. BUK klinikkledelse gjør det endelige vedtaket om sammensetningen av rådet.

Rådsmedlemmer sitter i 2 år, med mulighet for reoppnevning. Maksimalt kan kandidatene velges for tre perioder. Det er ønskelig at ikke hele rådet skiftes ut på samme tid. Det inngås en skriftlig avtale med rådsmedlemmene. Rådsmedlemmer under 18 år må ha muntlig samtykke fra foresatte til å sitte i rådet.

Godtgjøring og møteaktivitet

Møtegodtgjøring skjer etter egne satser og skal følge anbefalingen gitt av Helse Nord. Reisegodtgjøring skjer etter statens reiseregulativ.

Ungdomsrådet har inntil 8 møter i året, med anbefaling om at minst to av disse gjennomføres via videokonferanse. Et møte i året er en helgesamling og teller da som to møter. Det utbetales honorar for to møter (8 timer). I tillegg kan ungdomsrådet inviteres til frivillig deltakelse ved andre forespørsler (møter med ledelse, foredrag etc.). Honorar for oppdrag utenfor ungdomsrådets faste møteagenda, avtales i det enkelte tilfelle.

Leder og nestleder møter i ungdomsrådets arbeidsutvalg, i Brukerutvalget UNN, i dialogmøte med styret i UNN og i klinikkledermøter i BUK ved behov. Representasjon av ungdomsrådet i ulike fora og eventuelt annet kan også bli aktuelt.

Referanser

Brukermedvirkning i helseforetak – med hjemmel i Lov om helseforetak:

http://www.lovdatabasen.no/dokument/NL/lov/2001-06-15-93/KAPITTEL_7#KAPITTEL_7

FN's Barnekonvensjon: <http://barneombudet.no/for-voksne/barnekonvensjonen/hele-barnekonvensjonen/#12>

Norsk Forening Unges Helse (NFUH) <http://www.ungeshelse.no/>

Unge Funksjonshemmede: <http://www.ungefunksjonshemmede.no/>

Mandat for Ungdomsrådet ved UNN

Grunnlag

Ungdomsrådets oppgaver bygger på prinsippet om at det er pasientens behov som skal være førende for struktur og innhold i tjenestene, og at brukermedvirkning skal brukes som en kunnskapskilde til forbedring av praksis. Ungdoms brukererfaringer og forslag til tiltak skal systematisk brukes for å forbedre sykehusets tilbud til ungdom.

Overordnede føringer

- Barnekonvensjonens artikkel 12 sier at ungdom har rett til å si sin mening og bli hørt. Barnekomiteen i Genève har videre slått ettertrykkelig fast at det er voksne som har ansvar for å legge til rette for at de blir hørt.
- Nasjonal helse- og sykehusplan: I nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 nevnes flere aktuelle momenter blant annet at ungdomsrådene skal ha reell innflytelse. Barn og unge og brukere med alvorlige og sammensatte behov skal vies særlig oppmerksomhet (s9)
- Brukermedvirkning i helseforetak - Lov om helseforetak § 35, og retningslinjer for brukermedvirkning på systemnivå.
- Visjon for brukermedvirkning i Helse Nord: *Brukere har rett til å medvirke, samtidig som brukermedvirkning har en egenverdi, en terapeutisk verdi og er et virkemiddel for å forbedre og kvalitetssikre tjenestene.*
- Definisjon på brukermedvirkning: "De som berøres av en beslutning, eller er brukere av tjenester, får innflytelse på beslutningsprosesser og utforming av tjenestetilbud" (Stortingsmelding nr. 34-1996-97).

Formål

Ungdomsrådet representerer brukergruppen ungdom i alderen 12-25 år i UNN. Det skal være et rådgivende organ for UNN og en høringsinstans for sykehusets arbeid med å utvikle og opprettholde gode helsetjenester for ungdom. Ungdomsrådet skal også være et rådgivende organ for Brukerutvalget ved UNN.

Ungdomsrådet skal arbeide for å:

- Fremme brukerperspektivet for ungdom i sykehuset, med spesielt fokus på ungdom med langvarige helseplager og de utfordringer denne gruppen har overfor helsepersonell, sykehusledelse og helsemyndigheter.
- Gi konkrete råd til forbedring av tjenester for ungdom på UNN.
- Dele sin erfaring som brukere til nytte for annen ungdom.
- Kommunisere med alle klinikker i sykehuset som behandler ungdom.
- Fremme kontakt med brukerorganisasjoner.
- Fremme generelle problemstillinger for ungdom i sykehus

Organisering og administrasjon

Ungdomsrådet arbeider for ungdoms brukermedvirkning i UNN. Ungdomsrådet er et selvstendig utvalg sidestilt med Brukerutvalget på UNN. Ungdomsrådet jobber selvstendig med utvalg av saker og uttalelser i saker. Det skal være samarbeid mellom UR og BU. Lederne for rådene kan stille som observatører i det andre utvalget.

Ungdomsrådet skal i det daglige ha administrativ forankring i BUK gjennom koordinatorene som representerer henholdsvis somatisk og psykisk helsevern. Det skal etableres et arbeidsutvalg som består av koordinatorene, samt leder og nestleder i ungdomsrådet.

For at ungdomsrådet skal kunne bidra med reell brukermedvirkning, foreligger det særlige behov for tilrettelegging av metode og arbeidsform.

Koordinatorer har en særskilt rolle i tilretteleggingen og deres oppgaver er:

- Være ambassadører for ungdomsrådet og ivareta et formidlingsansvar for Ungdomsrådets virke og arbeid.
- Være prosessledere og sørge for egnet metodikk tilpasset aldersgruppen.
- Bistå ungdomsrådets leder/nestleder i deres funksjoner.
- Bidra til effektiv linje for saksbehandling.
- Sørge for møteplan, møteinnkalling samt skrive referat fra rådets arbeidsutvalg og øvrige møter.
- Være et bindeledd mellom ungdomsrådet, brukerutvalget og øvrig ledelse i BUK og på UNN.
- Administrere møte- og reisegodtgjørelser for ungdomsrådets representanter.
- Sende ut referat fra møter til Brukerutvalget på UNN, administrasjonssjef, utvidet lederteam i BUK, de andre ungdomsrådene i regionen og Regionalt brukerutvalg.
- Drive rekrutteringsprosessen i forbindelse med valg av nytt råd og ved behov for nye medlemmer underveis i perioden.

Arbeidsutvalg

- Samarbeide om utarbeidelse av møteplan, sakliste og forberedelse av saker.
- Samarbeide om arrangementer og større saker/prosesser hvor det er behov for en bredere saksforberedelse eller utredning.
- Koordinatorer foreslår prioritering av saker og kommer med anbefalinger i saker hvor det er nødvendig.

Sammensetning

Ungdomsrådet skal være bredt sammensatt. Det skal gjenspeile den demografiske sammensetningen i opptaksområdet, bredden i de aktuelle pasientgrupper og mangfoldet i diagnoser og erfaring med sykehuset.

Rådet skal bestå av 11 medlemmer mellom 12-25 år, fordelt etter alder, kjønn, etnisk bakgrunn og bosted, som avspeiler helseforetakets nedslagsfelt. Ungdomsrådet skal ha minst en representant med samisk bakgrunn. Det er ønskelig at minst en representant i ungdomsrådet har erfaring som pårørende.

Ungdomsrådet skal ha minst 2 representanter fra hvert av områdene somatisk, habilitering og psykisk helsevern. Det er et krav at ungdommene skal ha personlige erfaringer som pasient/pårørende i sykehus. Ungdommene må være villige til å dele sine erfaringer, og ha et ønske om å bidra til bedre helsetjenester for ungdom.

Rekruttering og konstituering

Utlysning etter nye rådsmedlemmer formidles allment, i BUK og ved henvendelse til brukerorganisasjoner. Brukerorganisasjonene foreslår aktuelle kandidater blant sine medlemmer. Ungdommer som ønsker å være med i rådet kan selv ta kontakt med UNN.

Ved valg av nytt råd foreslås følgende arbeidsfordeling: utlysning, behandling av søknader, intervjuer og innstilling gjøres av koordinatorene i samarbeid med klinikkisjef BUK og evt administrasjonssjef. I innstillingen foreslås også leder og nestleder. BUK klinikkledelse gjør det endelige vedtaket om sammensetningen av rådet.

Rådsmedlemmer sitter i 2 år, med mulighet for reoppnevning. Maksimalt kan kandidatene velges for tre perioder. Det er ønskelig at ikke hele rådet skiftes ut på samme tid. Det inngås en skriftlig avtale med rådsmedlemmene. Rådsmedlemmer under 18 år må ha muntlig samtykke fra foresatte til å sitte i rådet.

Godtgjøring og møteaktivitet

Møtegodtgjøring skjer etter egne satser og skal følge anbefalingen gitt av Helse Nord. Reisegodtgjøring skjer etter statens reiseregulativ.

Ungdomsrådet har inntil 8 møter i året, med anbefaling om at minst to av disse gjennomføres via videokonferanse. Et møte i året er en helgesamling og teller da som to møter. Det utbetales honorar for to møter (8 timer). I tillegg kan ungdomsrådet inviteres til frivillig deltakelse ved andre forespørsler (møter med ledelse, foredrag etc.). Honorar for oppdrag utenfor ungdomsrådets faste møteagenda, avtales i det enkelte tilfelle.

Leder og nestleder møter i ungdomsrådets arbeidsutvalg, i Brukerutvalget UNN, i dialogmøte med styret i UNN og i klinikkledermøter i BUK ved behov. Representasjon av ungdomsrådet i ulike fora og eventuelt annet kan også bli aktuelt.

Referanser

Brukermedvirkning i helseforetak – med hjemmel i Lov om helseforetak:

http://www.lovdatab.no/dokument/NL/lov/2001-06-15-93/KAPITTEL_7#KAPITTEL_7

FN's Barnekonvensjon: <http://barneombudet.no/for-voksne/barnekonvensjonen/hele-barnekonvensjonen/#12>

Norsk Forening Unges Helse (NFUH) <http://www.ungeshelse.no/>

Unge Funksjonshemmede: <http://www.ungefunksjonshemmede.no/>